

נושא 6:

משתפים בחוויות מקריאת ספר

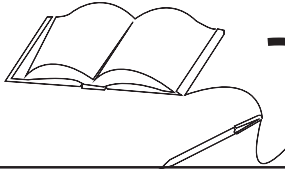
כתבו על ספר שקראתם, שמצא חן בעיניכם ושתרצו לשתף ילדים אחרים בחוויות הקריאה שלכם.

כתבו על מה מסופר בספר ומה מצא חן בעיניכם.

תוכלו לכתוב על מה שאהבתם במיוחד בספר, על דמות שאהבתם, וגם מה היה

מרתק, מצחיק, מפתיע או עצוב בספר.

תוכלו גם לכתוב על מה שפחות אהבתם בספר.

נושא 6: משתפים בחוויות מקריאת ספר

דוגמה א':

שם הספר: דודי ואודי בעקבות האבודים
 פעם אחת היו משפחה תימנית שעלו לא"י
 והיה להם ספרי קודש ואמרו להם להשאיר את
 זה במזכירות וללכת לאוהל שלהם ואז הבת
 שלהם לא הרגישה טוב ולקחו אותה לבית חולים
 ואז הם הלכו לבקר אותה ואמרו שהיא נפטרה
 ואז הם חזרו הביתה עצובים על בתם
 שנפטרה ובאמת בתם לא נפטרה סתם
 שקרו עליהם אנשים אימצו אותה ואז הם
 נזכרו בספרי קודש ואז הם ניסו לחפש אותם
 ומצאו ואז מיד אחרי שמצאו הם מצאו גם
 את בתם שאבדה בה.
 מה מצא חן בעיני בסיפור?
 ה' עזר להם למצוא גם את בתם שאבדה

טקסט מוקלד ללא שגיאות כתיב

שם הספר: דודי ואודי בעקבות האבודים
 פעם אחת היו משפחה תימנית שעלו לא"י
 והיה להם ספרי קודש ואמרו להם להשאיר את
 זה במזכירות וללכת לאוהל שלהם ואז הבת
 שלהם לא הרגישה טוב ולקחו אותה לבית חולים
 ואז הם הלכו לבקר אותה ואמרו שהיא נפטרה
 ואז הם חזרו הביתה עצובים על בתם
 שנפטרה ובאמת בתם לא נפטרה סתם
 שקרו עליהם אנשים אימצו אותה ואז הם
 נזכרו בספרי קודש ואז הם ניסו לחפש אותם
 ומצאו ואז מיד אחרי שמצאו הם מצאו גם
 את בתם שאבדה בה.
 מה מצא חן בעיני בסיפור?
 ה' עזר להם למצוא גם את בתם שאבדה

רמה גבוהה רמה בינונית/ גבוהה רמה בינונית/ נמוכה רמה נמוכה

לשון הטקסט

יש שימוש באוזר מילים המתאים לתיאור המסופר, לדוגמה: פעם אחת, ספרי קודש, נפטרה, אבהה. רוב הטקסט כתוב בלשון שמתאימה ברובה ללשון דבורה יותר מאשר ללשון כתובה, למשל: המאכזר "את זה" במקום "אותם" (את ספרי הקודש), השימוש החוזר במילים "ואז"; המשפט "סתם שקרו עליהם" - השימוש במילה "סתם" וכן במילה "עליהם" במקום "להם". יש שימוש חוזר בנשיות הפועל "מצא".
 נוסף על כך יש טעויות דקדוקיות בנשיות המילה "היה": "פעם אחת היו משפחה" במקום: פעם אחת הייתה משפחה, וכן "והיה להם ספרי קודש" במקום: והיו לה ספרי קודש.
 המשפט האחרון בטקסט אומנם מתחיל באות היחס ש' אך מבטא מורכבות תחבירית ומשלב מילות קישור המתאימות למשפט.

- מפי רמג פולשן בטקסט?
- אפשר להפריך היבטים אלה:
- שימוש בלשון האופיינית לז'אנר הכתיבה אולם הטקסט
- גיוון באוצר המילים ודיוק השימוש בו, מילים מורכבות מורפולוגית מורכבות תחבירית
- קניית מורפולוגית ותחבירית

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

כתיב

כתיב נכון או נכון ברובו שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות

שימוש בסימני פיסוק

היעדר פיסוק או פיסוק שגוי פיסוק חלקי פיסוק נכון ברובו שתומך בקריאה

פירוט/הערות: אין שימוש בנקודה בסופי משפטים למעט נקודה אחת, ישנו שימוש בסימן הפיסוק "סימן שאילה" במקום המתאים.

ארגון הכתוב על פני הדף

מאורגן היטב מאורגן עדיין אינו מאורגן

כתב יד

מובן וקריא מובן ברובו קשה עדיין לפענח

פירוט/הערות: הטקסט מאורגן היטב: בחלק האחרון המבטא את התרשמות הכותבת היא מתחילה בשורה חדשה, ואף עונה על השאלה בשורה חדשה.

פירוט/הערות:

לסיכום

לקראת תוכנית עבודה: נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

נקודות חוזק: היכולת לכתוב בטקסט השתלשלות אירועים של סיפור.
נקודות לחיזוק: כתיבת חוויות ורשמים מקריאת הסיפור, למשל: מה ריש בספור, מה הפתע או סקרן, מה העצבה, לאילו דמות הכותבת התחברה ומדוע?
 סיפור הלכידות בטקסט באמצעות חלופות לשימוש החוזר במילה "ואז" וכו' החיבור, למשל באמצעות מילות קישור המתאימות לביטוי קשרים שאינם כרונוולוגיים אלא סיבתיים, שימוש בשמות עצם במקום בינוני יזע. כמו כן, פיסוק נכון של משפטים באמצעות שימוש בנקודות.

- היבטים שהיית רוצה להמשיך ולחזק בכתיבה של הגאמידי/ה
- היבטים שהיית רוצה להחזק/ לקדם בכתיבה של הגאמידי/ה ויש להמקד בשניים או שלושה היבטים אלה לאורך ההתבוננות בטקסטים אחרים שכתיבה הגאמידי/ה

דברים שפייג רוצה לפגיד אגלמיד/ה או
 אשאו אגלמה בלקבא קריאה פטקסט
 אלא סמך פגישה שאמה אכגיבה

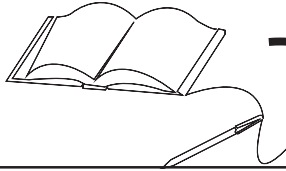
לקראת שיחת משוב

הייתי אומרת לתלמידיה שהצליחה לשחזר את הסיפור בצורה בהירה. הייתי אומרת לה
 שנכר כי היא התחברה לסיפור והלצהתה עם החוויות שעברו על המשפחה, וכי נהנית
 מכך שמצאה קשר בין חיפוש ספרי הקודש לבין מציאות הבת. הייתי מתעניינת ושואלת
 אותה אם היא מכירה סיפורים כאלה מהמציאות או רק מתוך ספרים שקראה.

הייתי קוראת איתה את מטלת הכתיבה כדי להראות לה שהדגש במטלה הוא על תיאור
 חוויית הקריאה. הייתי מכוונת אותה באמצעות שאלות כגון: מה היה מרגש או מסקרן?
 מה היה מפתיע? מה הרגישה כלפי החוויות שהמשפחה עברה? לאיזה דמות התחברה
 במיוחד?

כמו כן, הייתי מבקשת מהתלמידי לקרוא את הטקסט שכתבה בקריאה קולית ולנסות
 להבחין איזו מילה חזרה על עצמה, ולחשוב איך הדבר נשמע באוזניה. יחד עם התלמידי
 הייתי מנסה להחליף את המילה "ואז" במילות קישור מתאימות. הייתי גם מתעניינת
 ושואלת מיהן הדמויות שאמרו לבני המשפחה מה לעשות עם ספרי הקודש, ומי הם אלה
 שיקרו לבני המשפחה.

לאחר מכן הייתי מבקשת ממנה לקרוא שוב את הטקסט, ובסוף כל משפט לסמן נקודה.

נושא 6: משתפים בחוויות מקריאת ספר

דוגמה ב':

הספר ביצת הזהב אשר בו מסופר על
 ילד בן 11 בערך וילדה בת 17 וחצי שלא היו להם
 אבא ואמא ולא היה להם שום קשר עם הוריהם
 אף ששניהם גרו בנפרד. כתובה המצאה גאונית
 והיא צריך למצוא את החלק הרביעי ורק הבת הגדולה
 ידעה מזה בסוף הכול היה נפלא והבן הקטן והבת
 הלכו לגור בבית מרובע והסוף היה טוב.
 מצא חן בעיני ש: הילד מצא במזוודה את החלק הרביעי
 תפוז בתוך הכיס. מרתק: לדעתי מה היה בסוף.
 מצחיק: שנסע לארץ שבו היה גר שהיה קטן כדי
 לחפש את החלק. מפתיע: שזה היה בסוף במזוודה.
 עצוב: שלא ידע שאסור לו לגלות את זה למנהל.

טקסט מוקלד ללא שגיאות כתיב

הספר ביצת הזהב אשר בו מסופר על
 ילד בן 11 בערך וילדה בת 17 וחצי שלא היו להם
 אבא ואמא לאבא היה מפעל ולפני שנפטר הביא
 לבת שלו שהייתה בת 10 מפה שבה כתובה המצאה גאונית
 והיא צריך למצוא את החלק הרביעי ורק הבת הגדולה
 ידעה מזה בסוף הכול היה נפלא והבן הקטן והבת
 הלכו לגור בבית מרובע והסוף היה טוב.
 מצא חן בעיני ש: הילד מצא במזוודה את החלק הרביעי
 תפוז בתוך הכיס. מרתק: לדעתי מה היה בסוף.
 מצחיק: שנסע לארץ שבו היה גר שהיה קטן כדי
 לחפש את החלק. מפתיע: שזה היה בסוף במזוודה.
 עצוב: שלא ידע שאסור לו לגלות את זה למנהל.

מחווון להערכת כתיבה בעלת מאפיינים סיפוריים

שם התלמיד/ה: _____ תלמידי כיתה ב' נושא הכתיבה: "ביצת הלהב" משתפים בחוויות מקריאות ספר - התאריך: _____

התבוננות על הטקסט

התרשמות כללית

הכותבת כתבה טקסט מעניין עם הספר וניכר שנהנתה מקריאתו ("בסוף היה נפלא", "בסוף היה טוב"). אהבתי את בחירתה לתאר את חוויית הקריאה מכמה היבטים: מה היה מצחיק, מה היה מרתק, מה היה מפתיע ומה היה עצוב.

מסקרן לדעת מה אירע בסוף הספר וכיצד נמצא החלק הרביעי של המפה.

מפותח היטב
 מפותח
 מפותח מעט
 מצומצם

תוכן

הכותבת תיארה את הרקע להתרחשות הסיפור: פטירת האב והאם וכן המפה היקרה שנתרה בידי הבת, עם זאת, ישנם פגמים רבים בתיאור עלילת הסיפור, וקשה להבין את השתלשלות האירועים בסיפור רק עם סמך דבורי הכותבת, למשל: מהי ההמצאה הזאוונית? מה ידעה הבת? מדוע הלכו לבזר בבית מרובע? מיהו המנהל? גם סופו של הסיפור אינו ברור דיו לקורא: "היה צריך למצוא את החלק הרביעי" - החלק של מה? ומדוע סוף הסיפור "נפלא" בעיני הכותבת?

הכותבת משתפת את הקורא במחשבותיה על הדמויות ועל האירועים בסיפור ומתארת מה הצחיק אותה, העציב אותה ומצא חן בעיניה. מתוך דבוריה עם מה שהעציב אותה ("שלל ידע שאסור לו לעשות את זה למנהל") לא ברור באיזה מנהל מדובר והיא אינה מפרטת מדוע היה אסור לעשות לו.

אפשר להעריך היבטים אלה בהתאם למשימה:
 באיזו מידה הטקסט חזר עניין, סקרן, ייחש, פתיע או פרטים אחר בגללן ובאלו כגיבוי?
 האם יש דבר שבא לטקסט ובאלו כגיבוי? למשל היעדר, אורך הטקסט, מובנות הטקסט, היבט לשוני מיוחד?

באיזו מידה גבן הטקסט מפתיע?
 אפשר להעריך היבטים אלה בהתאם למשימה:
 גיאור השתלשלות האירועים באלו המובן לקורא שאינו מכיר את הסיפור? הלישג הסיפור באמצעות גיאורים, פלואו של הדמויות, מהשלב, מניחים ודלגה שלן
 שיזוב של פרשנא אישיה או פלגה למדג הכאב/ג, מלודב/ג/ה בנושא

הערה: אם הטקסט אינו עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחווון ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחווון.

לכיד
 לכיד ברובו
 לכיד בחלקו
 לא לכיד

לכידות

הטקסט מאורגן בשני חלקים: בחלקו הראשון הכותבת מתארת בקצרה את אירועי הסיפור, ובחלקו השני היא מתארת את רשימה.

החלק הראשון, המתאר את אירועי הסיפור, מאורגן ברצף היעני, ויש בו שימוש במאזכרים התורמים לעלילת ("בו מסופר... להם... שבה כתובה"). הקישוריות בין המשפטים בחלק זה מבוססת בעיקר עם קשר של הוספה באמצעות ו' החיבור ("ולפני... והיה... ורק... והסוף...").

החלק השני של הטקסט לכי פחות, משום שהוא מוצג כרשימה. הכותבת מציגת מה היא מרשימה כלפי הספר ("מצחיק... מרתק... מפתיע... עצוב...") ומזרפת משפט המסביר את תחושותיה. המשפטים מופיעים בענות זה מלה, ללא קישוריות המסייעת לעלילת.

באיזו מידה הטקסט לכיד?
 אפשר להעריך היבטים אלה:
 היעניווג והמידע הטקסט קשורים זה לזה ומאורגנים ברצף היעני ולמשל כרונולוגי, סיבטי
 השימוש באמצעי קישור יעני וגורם לכידה הטקסט ולמשל מילוא קישור, מאזכרים וצייני שיח

רמה גבוהה רמה בינונית/ גבוהה רמה בינונית/ נמוכה רמה נמוכה

לשון הטקסט

אוצר המילים מדויק ועשיר (מילים כגון "המצאה לאונית", "נפלא", "מרתק"). המשפטים מורכבים מבחינה תחבירית, ויש שימוש בפסקאות זיקה רבות ("לכא הו' להם אבא ואמא", "שהייתה בת 10", "שבה כתובה", "שבו היה זר"). ישנה טעות דקדוקית אחת: "נסע לארץ שבו (שבה) היה זר".

- מפי רמג פלשן בטקסט? אפשר להצדיק היבטים אלה:
- שימוש בלשון האופיינית לז'אנר הכתיבה אסל הטקסט
- גיוון באוצר המילים ודיוק השימוש בו, מילים מורכבות מורפולוגית מורכבות תחבירית
- קניגה מורפולוגית ותחבירית

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

<p>כתיב</p> <p>☒ כתיב נכון או נכון ברובו ☐ שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) שאינן פוגמות בקריאות</p> <p>☐ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות</p> <p>פירוט/הערות: _____</p>	<p>שימוש בסימני פיסוק</p> <p>☐ פיסוק נכון ברובו שתומך בקריאה ☒ פיסוק חלקי ☐ היעדר פיסוק או פיסוק שגוי</p> <p>פירוט/הערות: יש שימוש חלקי בנקודות בסופי משפטים, והשימוש בנקודתיים - אינו תקין.</p>
<p>ארגון הכתוב על פני הדף</p> <p>☒ מאורגן היטב ☐ מאורגן ☐ עדיין אינו מאורגן</p> <p>פירוט/הערות: _____</p>	<p>כתב יד</p> <p>☒ מובן וקריא ☐ מובן ברובו ☐ קשה עדיין לפענוח</p> <p>פירוט/הערות: _____</p>

לסיכום

לקראת תוכנית עבודה: נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

נקודות חולק: כתיבת משפטים מורכבים וברורים. הבעת מחשבות ורשומות לזכר ההתרחשויות בסיפור.

נקודות לחיזוק: פיתוח תוכן. מסירת תוכן הסיפור כך שיוכל לקרוא.

לקראת שיחת משב

בתחילת השיחה הייתי משבחת את הכותבת על הדישה החיובית שלה ("בסוף הכל היה נפלא... הסוף היה טוב"). בהמשך השיחה הייתי מתעניינת בחלקים שאינם מובנים לי ולקורא שאינו מבין את הסיפור כמו: מהי ההמצאה האונית? מדוע הלכנו לבית מרובע? מהו סוף הסיפור ומדוע הוא "נפלא" בעיני הכותבת? מהו המנהל והאם הוא הצליח לזכות את ההמצאה האונית? מה הקשר בין שם הספר "ביצת הלהב" לתוכנו? לאחר הבירור, הייתי מבקשת מהכותבת לזכור את הטקסט ולהלשים את הפרטים החסרים. לזכור הייתי מבקשת מהכותבת לקרוא שוב את הטקסט שלה, למסן נקודות בסופי משפטים, וכן לבדוק איך מילות קישור מתאימות אפשר לשלב בטקסט.

- היבטים שהיית רוצה להמשיך או לחזק בכתיבה של הגלמיד/ה
- היבטים שהיית באחריות לקדם בכתיבה של הגלמיד/ה ויש להמקד בשניים או שלושה היבטים אלה להגביל את הטקסט אחרים שכתיבה של הגלמיד/ה
- דברים שהיית רוצה להגיד לגלמיד/ה או לשאול אלוהם בעקבות קריאת הטקסט ולי שמוך פלישה שלמה בכתיבה